

ਇੰਡੀਅਨ ਲਾਅ (ਕਾਨੂੰਨ) ਰਿਪੋਰਟਸ

ਪੰਜਾਬ ਸੀਰੀਜ਼

ਐਪੀਲੇਟ ਸਿਵਲ

ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਜੇ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ

ਐਸ.ਐਸ. ਸਈਦ-ਉਲ-ਹਾਮਿਦ ਅਪੀਲਕਰਤਾ,

ਬਨਾਮ

ਫੈਡਰਲ ਇੰਡੀਅਨ ਏਸੋਚੀਏਸ਼ਨ ਕੰਪਨੀ, ਲਿਮਟਿਡ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ,—ਜਵਾਬਦੇਹ.

ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 126 ਆਫ 1948

ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ (1908 ਦਾ ਐਕਟ V)— ਧਾਰਾ 13 ਅਤੇ 44 ਏ — ਭਾਰਤੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ (ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ) ਆਰਡਰ, 1947— ਧਾਰਾ 4— 15 ਅਗਸਤ 1947 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਡਿਕਰੀ। ਡਿਕਰੀ ਦਿੱਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ 15 ਅਗਸਤ 1947 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ- 11 ਅਕਤੂਬਰ 1947 ਨੂੰ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ- 15 ਅਪ੍ਰੈਲ 1948 ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ ਲਈ ਦੂਜੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ- ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ ਜੇਕਰ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧ ਸਕਦਾ ਹੈ- ਅਦਾਲਤ ਇਕ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਅਦਾਲਤ ਬਣ ਕੇ ਦੂਸਰੀ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ ਐਪੀਲੀਕੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਡਿਕਰੀ ਪਾਸ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਜੂਨ, 1947 ਵਿੱਚ ਸਬ-ਜੱਜ, ਲਾਹੌਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਡਿਕਰੀ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸਬ-ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰ 11, ਅਕਤੂਬਰ 1947 ਨੂੰ ਡਿਕਰੀ ਹੇਲਡਰ ਦੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਡਿਫਾਲਟ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਫਿਰ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ 1948 ਨੂੰ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਦੇ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਡੋਮੀਨੀਅਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਡਿਕਰੀ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ।

(ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ) ਕਿ 15 ਅਗਸਤ 1947 ਤੋਂ ਲਾਹੌਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ, ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸਬ-ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਅਦਾਲਤ ਬਣ ਗਈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਡਿਕਰੀ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਹ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਫੈਸਲਾ ਸੀ। ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ 13 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਧਾਰਾ 44 ਏ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 44 ਏ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਪਰਿਵਤਨਸ਼ੀਲ ਇਲਾਕਾ ਹੋਣ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸੀਨੀਅਰ ਸਬ-ਜੱਜ, ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ 15 ਅਗਸਤ 1947 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਾਹੌਰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਰਜ਼ੀ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇੰਡੀਅਨ ਇੰਡੀਪੈਂਡੈਂਸ (ਲੀਗਲ ਪ੍ਰੋਸੀਡਿੰਗਜ਼) ਆਰਡਰ, 1947 ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 4 (i) ਦੀ ਇਸ ਕੇਸ ਲਈ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਿਨ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ, ਭਾਵ 15 ਅਗਸਤ 1947 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲੰਬਿਤ ਸਨ। , ਪਰ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ ਲਈ ਡਿਕਰੀ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸਬ-ਜੱਜ, ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ, 11 ਅਕਤੂਬਰ 1947 ਨੂੰ, ਅਤੇ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ 1948 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ, ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। , ਸੀਨੀਅਰ ਸਬ-ਜੱਜ, ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਲੰਬਿਤ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਨਿਯਤ ਦਿਨ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ, ਸੀਨੀਅਰ ਸਬ-ਜੱਜ, ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਲੰਬਿਤ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਜਦੋਂ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ 1948 ਨੂੰ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਵੰਡ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਉਸ ਕੇਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਨਰੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਬੋਸ ਬਨਾਮ ਸਚਿੰਦਰ ਨਾਥ ਦੇਬ ਅਤੇ ਹੋਰ (1), ਕੇ.ਕੇ.ਕੇ.ਐਮ. ਮੁਬੁਕਰੱਪਨ ਚੌਟਿਆਰ ਬਨਾਮ ਪੀ.ਐਸ.ਟੀ. ਸੇਲਾਮੀ ਅਚੀ (2), ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਹੀਰਾ ਲਾਲ ਬੋਥਰਾ (3), ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

ਸ਼੍ਰੀ ਐੱਮ.ਐੱਲ. ਵਿੱਝ, ਸੀਨੀਅਰ ਸਬ-ਜੱਜ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਪ੍ਰਾਂਤ ਵਿੱਚ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਡਿਕਰੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਡਿਕਰੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਨਿਰਣੇ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦਾ ਤੀਜਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਪੰਨਾ ਲਾਲ ਬਹਿਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਬਲਰਾਜ ਤੁਲੀ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਜੇ. ਇਹਨਾ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿਚ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨੁਕਤੇ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਲਈ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਕੁੱਝ ਵਿਸਤਾਰ ਵਿਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

27 ਜੂਨ 1947 ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਜਗਦੀਸ਼ ਨਾਰਾਇਣ, ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਲਾਹੌਰ ਨੇ ਐਸ.ਐਸ. ਸਈਦ-ਉਲ-ਹਾਮਿਦ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਫੈਡਰਲ ਐਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ, ਕਨਾਟ ਪਲੇਸ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ 5,250 ਰੁਪਏ ਦੀ ਡਿਕਰੀ ਪਾਸ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ 11 ਅਕਤੂਬਰ 1947 ਨੂੰ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ ਦੇ ਪੇਸ਼ੀ ਵਿਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਕਰਕੇ, ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਫਿਰ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ 1948 ਨੂੰ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਨਿਰਣੇ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਆਧਾਰਾਂ ਤੇ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ ਦੀ ਡਿਕਰੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ:-

(1) ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ ਦੇਣ ਲਈ ਡਿਕਰੀ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ।

(2) ਕਿ ਟਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਡਿਕਰੀ ਦੀ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟੀ, ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿੰਗ ਕੋਰਟ ਫੰਕਟਸ ਆਫੀਸ਼ੀਓ ਬਣ ਗਈ ਸੀ

(3) ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਡੋਮੀਨੀਅਨਾਂ ਵਿਚ ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਡਿਕਰੀ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਤੇ

(4) ਕਿ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਤੇ ਨਾ ਤਾਂ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ ਦੁਆਰਾ ਇਸਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿੰਗ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਨੰਬਰ (1), (2) ਅਤੇ (4) ਸੂਪਰਾ ਤੇ ਦਰਜ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦਬਾਇਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ। ਤੀਸਰੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਤੇ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿੰਗ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਡਿਕਰੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇੱਕ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਡਿਕਰੀ ਦਿੱਲੀ ਸੂਬੇ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਚੱਲਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਖਰਚਾ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿੰਗ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ, ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ, ਐਸ.ਐਸ. ਸਈਦ-ਉਲ-ਹਾਮਿਦ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, 1908 ਦੀ ਧਾਰਾ 47 ਅਧੀਨ ਆਇਆ ਹੈ।

ਡਿਕਰੀ ਧਾਰਕ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਪੰਨਾ ਲਾਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ ਨੇ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ 1948 ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਇਹ ਉਠਾਈ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ ਲਈ ਭੇਜੀ ਗਈ ਡਿਕਰੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਅਜਿਹੀ ਡਿਕਰੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਉਹੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਆਪਣੇ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਤਬਾਦਲਾ ਅਦਾਲਤ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਜੋ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 41 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਤੋਂ ਅਮਲ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 42 ਦਾ ਤਰਕਸੰਗਤ ਹਿੱਸਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

“ਇਸ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਈ ਡਿਕਰੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਡਿਕਰੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਉਹੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ”

ਹੁਣ, ਕੀ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲਾਂ ਦੀ ਡਿਕਰੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ 15 ਅਗਸਤ 1947 ਦੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸ ਡਿਕਰੀ ਨੂੰ ਘਰੇਲੂ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਕ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ। ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਤੋਂ ਕੋਈ ਬਚ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਕਿ ਲਾਹੌਰ ਅਦਾਲਤ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸਥਿਤ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਹੈ ਅਤੇ ਉਕਤ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਵਿਚ ਅਧਿਕਾਰ (ਅਥਾਰਟੀ) ਨਹੀਂ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ. ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, 15 ਅਗਸਤ 1947 ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਲਾਹੌਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਅਦਾਲਤ ਬਣ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਜਿਸਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਹੁਣ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਡਿਕਰੀ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਕ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਫੈਸਲਾ ਹੈ।

ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਧਾਰਾ 44 ਏ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 13 ਦੇ ਸੰਖੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 13 ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਦੀਵਾਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਸੰਹਿਤਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਫੈਸਲਾ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਧਾਰਾ 44 ਏ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਨ ਵਾਲੇ ਦੋਸ਼ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਥਿਤ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 44 ਏ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਰਿਵਰਤਨਸ਼ੀਲ ਇਲਾਕਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਸੂਚਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ 15 ਅਗਸਤ 1947 ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ, ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਲਾਹੌਰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਡਿਕਰੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਅਰਜ਼ੀ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਥਾਰਟੀ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਸੰਬੰਧੀ ਡੋਮਿਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਹੀਰਾ ਲਾਲ ਬੋਥਰਾ ਵਿੱਚ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। (1)

ਸ੍ਰੀ ਪੰਨਾ ਲਾਲ ਨੇ ਫਿਰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਲਾਹੌਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ ਦੀ ਡਿਕਰੀ ਦਿੱਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਸੀ। ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਉੱਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਜਿਸ ਨੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਧਾਰਾ 41 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਢੰਗ ਨਾਲ ਡਿਕਰੀ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਲਾਹੌਰ ਅਦਾਲਤ ਦਿੱਲੀ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਅਦਾਲਤ ਬਣ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਕੋਲ ਭਾਰਤੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ (ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ) ਆਰਡਰ, 1947 ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 4 ਦੁਆਰਾ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਆਰਟੀਕਲ 4 ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ-

“ਭਾਰਤੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਐਕਟ, 1947 ਦੁਆਰਾ ਕੁਝ ਨਵੇਂ ਪ੍ਰਾਂਤਾਂ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਅਤੇ ਅਸਾਮ ਪ੍ਰਾਂਤ ਤੋਂ ਪੂਰਬੀ ਬੰਗਾਲ ਪ੍ਰਾਂਤ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ।

- (1) ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਿਵਲ ਜਾਂ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ (ਬੰਗਾਲ ਸੂਬੇ, ਪੰਜਾਬ ਜਾਂ ਅਸਾਮ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਿਨ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਲੰਬਿਤ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਕਤ ਐਕਟ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਤੇ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਉਕਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣਗੀਆਂ ਜੋ ਨਿਯਤ ਦਿਨ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਕੋਲ ਸਨ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ ਲਈ ਡਿਕਰੀ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ 11 ਅਕਤੂਬਰ 1947 ਨੂੰ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 11 ਅਕਤੂਬਰ 1947 ਅਤੇ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ 1948 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ, ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲੰਬਿਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। 15 ਅਪ੍ਰੈਲ 1948 ਨੂੰ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ ਨੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ 21, ਨਿਯਮ 10 ਅਤੇ 11 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਡਿਕਰੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਲਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਬਾਰੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ 1948 ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ

ਦਿਨ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਭਾਰਤੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ (ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ) ਆਰਡਰ, 1947 ਦੀ ਧਾਰਾ 4(1) ਵਿੱਚ ਇਸ ਕੇਸ ਦੀ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨੁਕਤਾ ਕੇ.ਕੇ.ਕੇ.ਐਮ. ਮੁਥੁਕਰੱਪਨ ਚੌਟਿਆਰ ਬਨਾਮ ਪੀ.ਐਸ.ਟੀ. ਸੇਲਾਮੀ ਅਚੀ (1) ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬਗੁਲੇ, ਜੇ. ਨੇ ਕਿਹਾ:-

ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸਿਰਫ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ,- ਆਰਡਰ 21, ਨਿਯਮ 10 ਅਤੇ 11 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1937 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਹੇਨਜ਼ਾਦਾ ਵਿੱਚ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੈਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਨਤੀਜਾ ਵੱਖਰਾ ਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ: ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਡਿਕਰੀ ਦੀ ਕਾਪੀ ਦੀ ਰਸੀਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੁਝ ਵੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। "

ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਕੇ ਕੇ ਕੇ ਐਮ ਮੁਥੁਕਰੱਪਨ ਚੌਟਿਆਰ ਬਨਾਮ ਪੀ.ਐਸ.ਟੀ. ਸੇਲਾਮੀ ਅਚੀ (1) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਦਿਨ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲੰਬਿਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ 1948 ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਨਰੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਬੋਸ ਬਨਾਮ ਸਚਿੰਦਰ ਨਾਥ ਦੇਬ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (2) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਆਰ.ਪੀ. ਮੁਕਰਜੀ, ਜੇ. (ਕੇ. ਸੀ. ਚੰਦਰ, ਜੇ., ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ) ਨੇ ਕਿਹਾ:-

“ਹਾਈਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਤਾਂ ਅਲੀਪੁਰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ ਦੁਆਰਾ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਹੈ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ, ਸੈਕਸ਼ਨ 47, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਫੈਸਲੇ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੇ। ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ ਤੇ ਧਾਰਾ 47, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਏ ਫੁਟਕਲ ਕੇਸ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਇਤਰਾਜ਼ ਅਤੇ ਉਕਤ ਫੁਟਕਲ ਕੇਸ ਨਾਲ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਸਬੰਧ ਹੈ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਵੱਖਰਾ ਸਬੰਧ ਅਲੀਪੁਰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਨਾਲ ਹੈ। ਜੇਸੇਰ-ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਡਿਕਰੀ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਡਿਕਰੀ ਨੂੰ ਅਲੀਪੁਰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਨੂੰ ਹੁਣ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਬਿੰਦੂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।”

ਨਰੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਬੋਸ ਬਨਾਮ ਸਚਿੰਦਰ ਨਾਥ ਦੇਬ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (1) ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੇ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ 1948 ਨੂੰ ਡਿਕਰੀ ਧਾਰਕ ਦੁਆਰਾ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਤ ਦਿਨ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ, ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਪੈਂਡਿੰਗ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਜਦੋਂ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ 1948 ਨੂੰ ਉਸ ਅਦਾਲਤ

ਵਿੱਚ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਸ ਕੇਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਅਪੀਲ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਸਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮਨਦੀਪ ਕੌਰ
(ਅਨੁਵਾਦਕ)